

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Hele Kängsepp
MTÜ Eesti Looduskogukond
eestilooduskogukond@gmail.com

Teie 27.03.2026
Meie 02.04.2026 nr 2-6/26-2420-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud proua Kängsepp

Olete Justiits- ja Digiministeeriumile edastanud pöördumise seoses sellega, et Teie väitel rikutakse Valga Vallavalitsuse ja Valga Vallavolikogu Valga tuulepargi eriplaneeringuga planeerimismenetluse korda.

Täname Teid pöördumise eest.

Esmalt selgitame, et vastavalt [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) (VVS) § 75³ lõikele 1 teostab Justiits- ja Digiministeerium haldusjärelevalvet kohaliku omavalitsuse üksuste haldusaktide õiguspärasuse üle. VVS §-s 75³ sätestatud protestiga seonduvat reguleerib [halduskohtumenetluse seadustiku](#) (HKMS) 25. peatükk. HKMS § 6 lõike 1 kohaselt loetakse haldusaktiks haldusakt [haldusmenetluse seaduse](#) (HMS) § 51 tähenduses, haldusleping HMS § 95 tähenduses, samuti üksikjuhtumit reguleeriv halduse siseakt. Järelevalve eesmärgiks on tuvastada, kas haldusakt on õiguspärane ega riku avalikku huvi.

Avalik huvi on ülekaalukas huvi kohaliku omavalitsuse või riigi elanike vaatest tervikuna, hõlmates laiemalt ühiskondlikke hüvesid ja väärtusi. Avalikuks huviks on ka kogukonna ootus kohaliku omavalitsuse seadusest tulenevate ülesannete õiguspärasele täitmisele. Sõltumata sellest, kas tingimused on või ei ole täidetud, on Justiits- ja Digiministeeriumil kaalutusõigus küsimuses, kas järelevalvet alustada või mitte. Eelnev tähendab, et ainuüksi asjaolu, et kohaliku omavalitsuse üksus on olnud mõne juhtumi puhul õigusvastaselt tegevusetu, ei tähenda veel, et täidetud oleks ka avaliku huvi rikkumise kriteerium. Muidugi peab haldusorgani tegevus alati olema õiguspärane, aga ministeeriumi järelevalve objektiks on vaid sellised haldusaktid, mis kahjustavad ka mõnda olulist avalikku huvi.

Valga Vallavalitsuse 16.01.2026 dokumendist („Valga valla tuulepargi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi aruande avaliku väljapaneku teade“, leitav [siit](#)), on nähtav, et kõnealune eriplaneering ja keskkonnamõju strateegiline hindamine on läbi viidud 7400 ha suurusel planeeringualal, mis hõlmab Valga valla Mustumetsa, Killinge, Kiviküla, Uniküla, Öruste, Tõlliste ja Sooru külade osasid. Planeeringu koostamise käigus, analüüsides müra leviku alasid (normtasemetega piirkonnad tööstusmüra öise sihtväärtuse alusel), ilmnis vajadus suurendada planeeringuala Sooru küla suunal umbes 100 ha ulatuses, et hõlmata planeeringu ala hulka ka modelleeritud müra mõjutustega piirkond. Seega ja seetõttu suunati avalikule väljapanekule planeeringuala suurusega umbes 7500 ha.

Valga Vallavalitsuse dokumendiregistrist nähtub, et Valga valla tuulepargi eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise esimese etapi avaliku väljapaneku raames on arvamust ja kooskõlastust küsitud ning vastuseid saadud Elering AS-i, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Keskkonnaameti, Kliimaministeeriumi, Terviseameti, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti ja Eesti Geoloogiateenistuse poolt.

Õiguskantsler on 14.04.2025 seisukohas nr [7-5/250728/2502712](#) leidnud, et kohtupraktikast nähtuvalt ei saa paljude inimeste vastuseisu samastada ülekaaluka avaliku huviga. Samas seisukohas on ka märgitud, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu menetlemisel tuleb lähtuda nii kohalikest huvidest kui üldisematest, ühiskonna kui terviku seisukohast olulistest avalikest huvidest. Näiteks võib üldistes huvides olla taastuvenergia tootmisvõimsuste arendamine ning kohalik omavalitsus ei saa seda kaalutusotsuse tegemisel kõrvale jätta.

Planeeringumenetlus ongi selleks, et olulised asjaolud ning mõjud välja selgitada ning nendest lähtuvalt erinevaid huve kaaluda. Eriplaneeringu algatamine on ainult üks menetlustoiming keset menetlust. Justiits- ja Digiministeeriumi pädevusse kuulub järelevalve vaid haldusaktide, mitte kohaliku omavalitsuse toimingute ega üldise tegevusetuse üle. Ministeerium saab oma pädevuse piires teha kohalikule omavalitsusele ettepaneku vaid haldusakti andmise, mitte toimingute tegemise kohta. Õigusi ja kohustusi tekitab planeeringu kehtestamine, mitte varasemad toimingud. Seetõttu ei riku ainuüksi menetluse algatamine ka avalikku huvi.

Eeltoodu kokkuvõtteks ei anna Justiits- ja Digiministeerium hinnangut Valga Vallavalitsuse ega Valga Volikogu tegevusele ega tee ettepanekut haldusaktide andmiseks, muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks.

Loodame, et meie selgitavast vastusest on Teile abi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Victoria Tamme
nõunik

Victoria Tamme 53523094
victoria.tamme@justdigi.ee